

Проект Концепції Державної цільової соціальної програми "Молодь України" на 2026 – 2030 роки

МІНІСТЕРСТВО
МОЛОДІ ТА СПОРТУ
УКРАЇНИ

Shape the future
with confidence

■ ■ ■
The better the question. The better the answer. The better the world works.

Портрет молоді

Вікові групи молодих жінок та чоловіків

1
Від 14 до 17 років
включно

2
Від 18 до 23 років
включно

3
Від 24 до 28 років
включно

4
Від 29 до 35 років

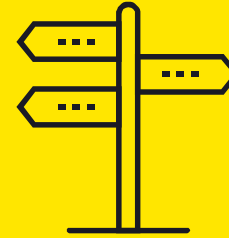
Стать

- У 2024 році молоді жінки складали 45,7% від загальної чисельності молоді, тоді як молоді чоловіки становили 54,3%*

Міграція

- 23% українців серед молоді за кордоном
- 17% внутрішньо переміщених осіб**

Військовослужбовці

- 2% військовослужбовців є серед молоді**

Прагнення у сфері зайнятості

За секторами:

- приватний (бізнес) – 68%
- державний – 18%
- громадський – 5%***

Самозайнятість, ведення бізнесу:

- Україна – 73% (74% жінок, 72% чоловіків)
- ЄС – 39% (35% жінок, 42% чоловіків)****

Втрати, пов'язані з війною

- Зниження та/або втрата доходу – 30%
- Смерть друзів чи членів сім'ї – 28%
- Погіршення психічного здоров'я – 28%
- Розрив стосунків із друзями або членами сім'ї – 27%
- Розлука з сім'єю – 14%***

*Дані Інституту демографії та проблем якості життя Національної академії наук України станом на січень 2024 р. щодо молоді віком 15-34 роки

**Звіт ЮНІСЕФ "Краще майбутнє: Економічне обґрунтування для інвестування в молодь в Україні"

***Дослідження "Вплив війни на молодь в Україні", проведене у 2024 році дослідницькою агенцією "Info Sapiens"

****Дослідження "Ставлення молоді до власного бізнесу: Україна та ЄС", проведене у 2023 році дослідницькою лабораторією "Rating Lab" та соціологічною групою "Рейтинг" серед молоді віком 15-30 років, Звіт "Соціальне підприємництво та молодь", складений у 2023 році в рамках міжнародного проекту регулярних опитувань громадської думки "Євробарометр", проведених серед молоді віком 15-30 років

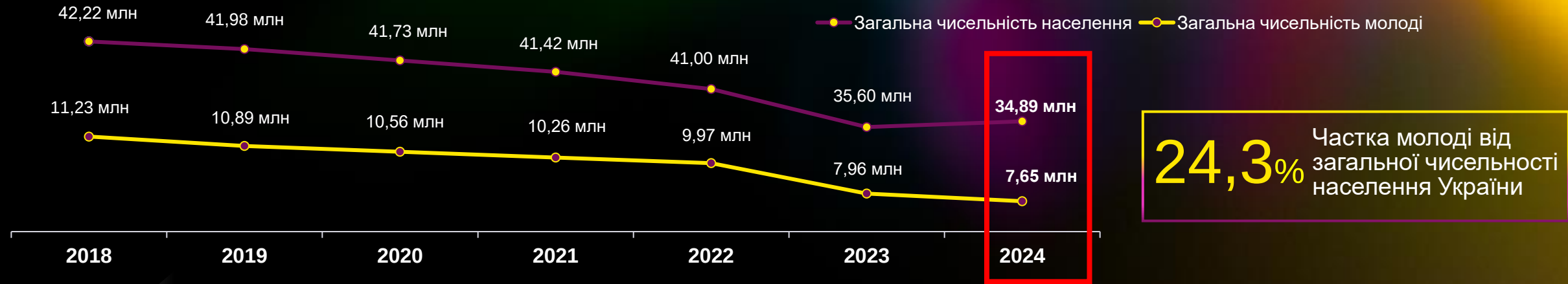

МІНІСТЕРСТВО
МОЛОДІ ТА СПОРТУ
УКРАЇНИ

Демографічний стан населення

Загальна чисельність населення, у тому числі молоді, за 2018-2024 роки*

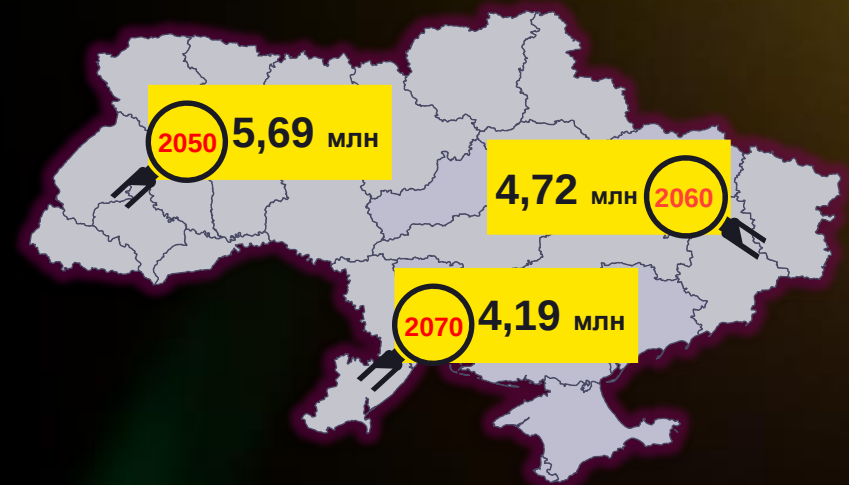
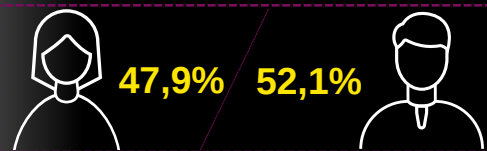

За прогностичними даними до 2030 року чисельність молоді зменшиться до 7 587 000 осіб**

7 587 000
МОЛОДІ

2030

За прогностичними даними чисельність молоді в Україні може скоротитись до 5,69 млн осіб до 2050 року, до 4,72 млн осіб до 2060 року та до 4,19 млн осіб до 2070 року***

*Дані щодо чисельності постійного населення, у тому числі молоді, Державної служби статистики (ДСС) станом на січень 2018-2021 рр. та 2022 р., Інституту демографії та проблем якості життя Національної академії наук України (Інституту) станом на липень 2023 р., січень 2024 р. (щодо молоді) щодо населення та молоді віком 15-34 рр., частка молоді від загальної чисельності населення відповідно до даних ДСС у 2022 р.

**Демографічний прогноз по Україні за 2023 рік Інституту щодо кількості молоді віком 15-34 рр. у 2030 р.

***Прогнозні дані ООН за середнім сценарієм щодо кількості молоді віком 14-34 рр. у 2050, 2060 та 2070 рр.

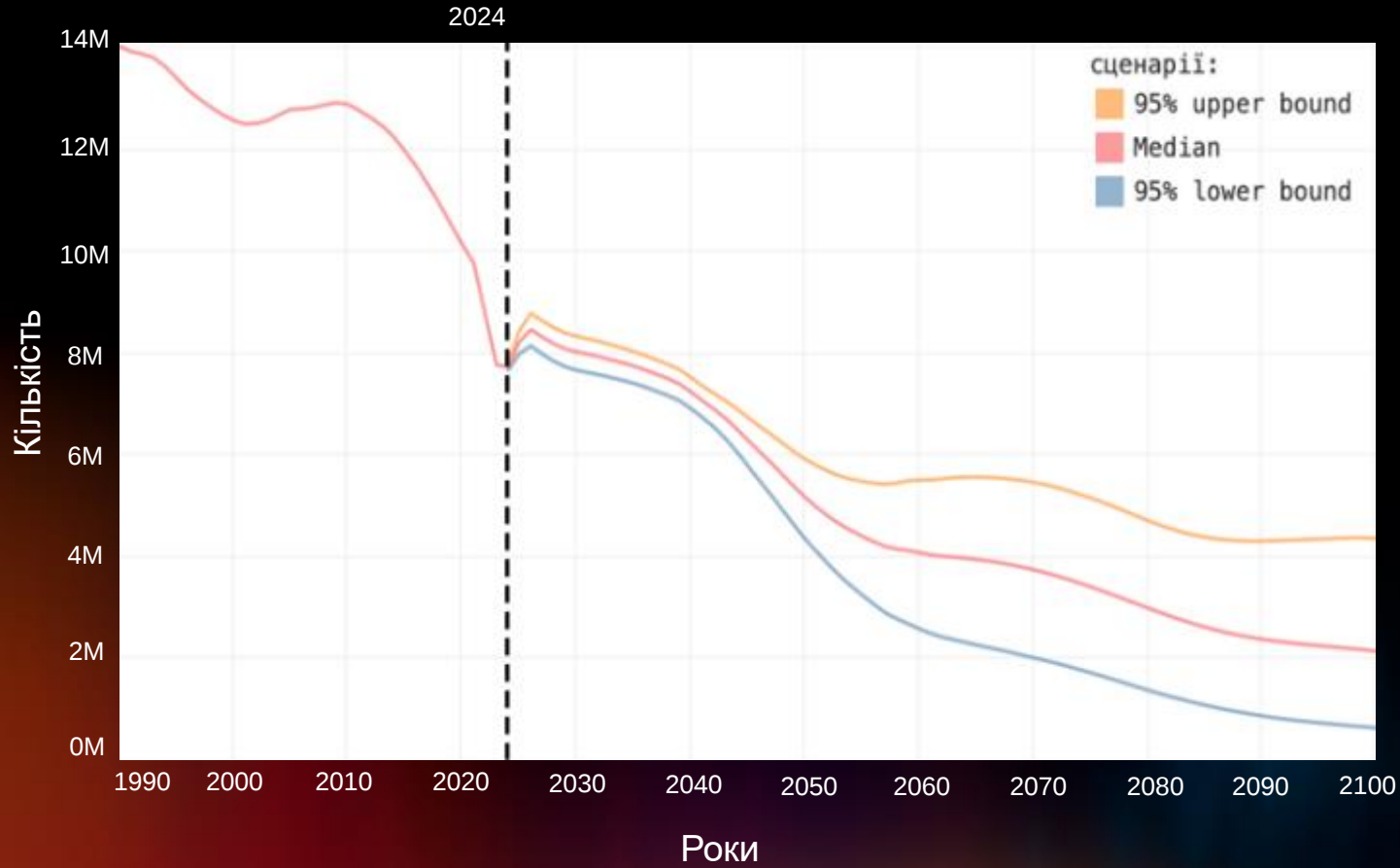
МІНІСТЕРСТВО
МОЛОДІ ТА СПОРТУ
УКРАЇНИ

Демографічний прогноз

Прогноз кількості молоді: три сценарії

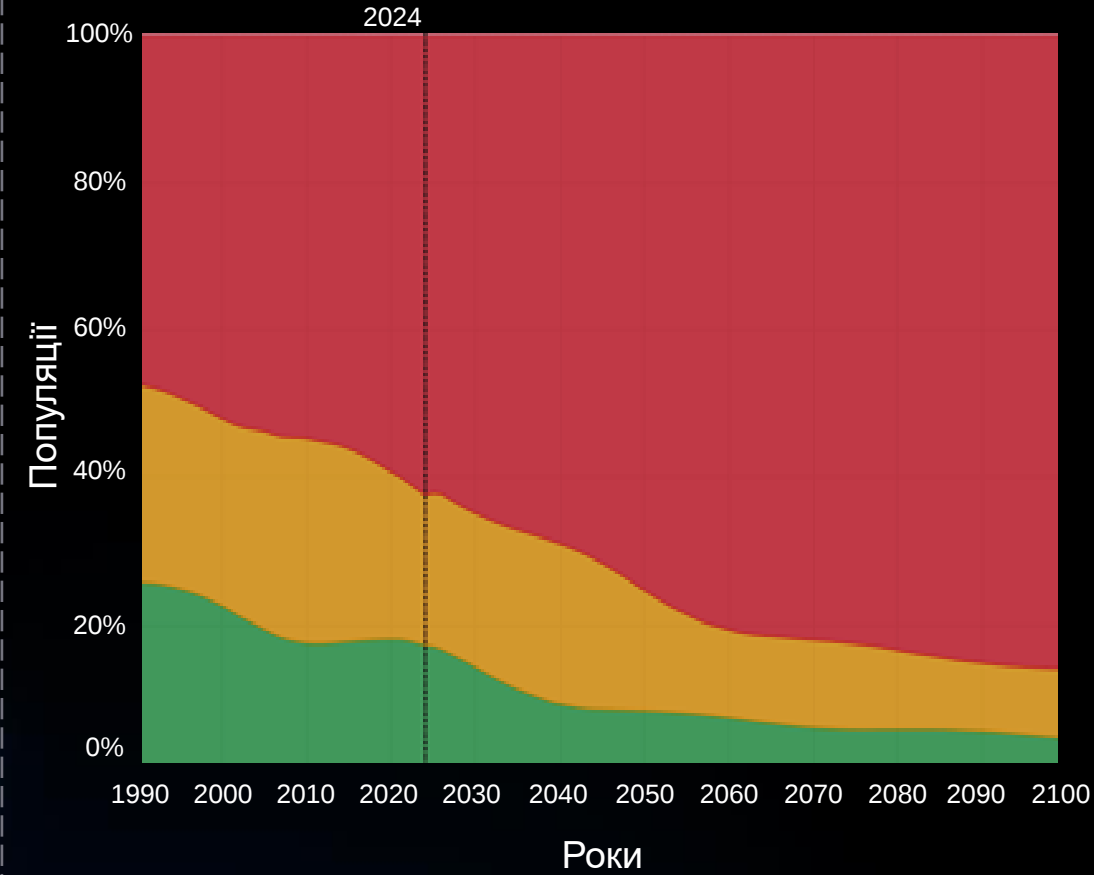
Автор прогнозу: United Nations Population Division*

Частка популяції: песимістичний сценарій

Вікові групи

Дорослі Молодь Діти

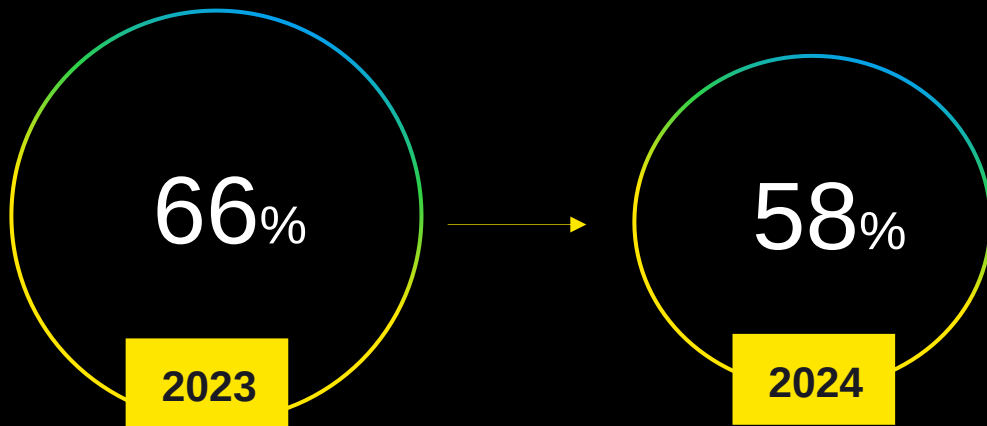

*Прогнозні дані ООН щодо кількості молоді віком 18-34 роки

Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Концепція

Міграційні настрої серед молоді

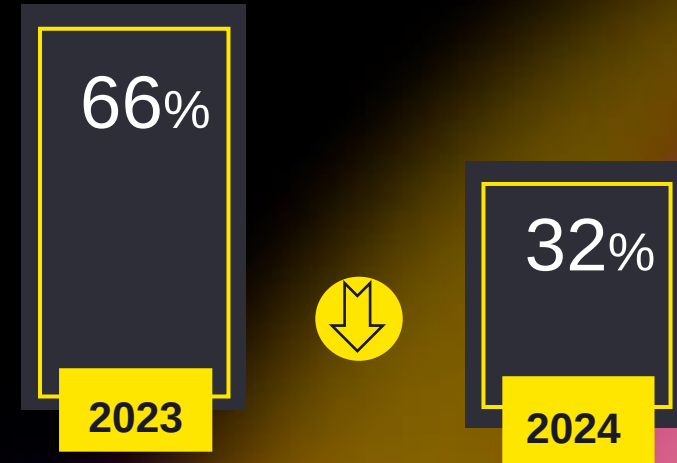
Протягом 2023-2024 років **зменшилась частка молоді, яка бажає залишатись в Україні**

Розподіл відповідей на запитання "Чи хочете ви емігрувати з України?" за категорією "Ні, я хочу жити в Україні"*

За період 2023-2024 років **зменшилась частка молоді, яка планує повернутися в Україну**, серед молоді, яка виїхала за кордон

Розподіл відповідей на запитання "Чи плануєте ви повернутися в Україну?" за категорією "Точно так"*

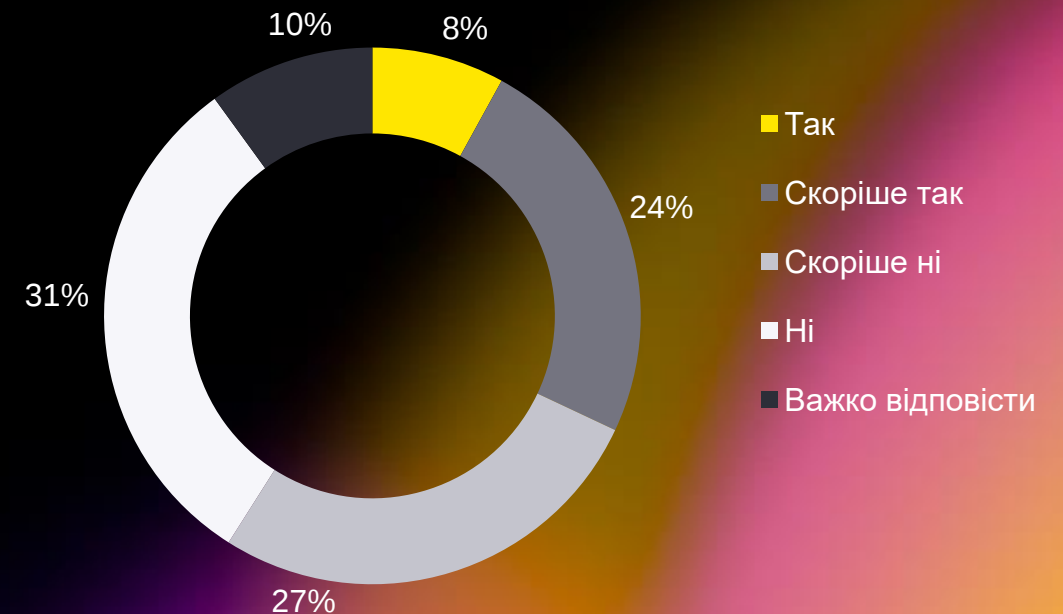
Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Концепція

Низька залученість молоді до суспільного життя та діяльності інститутів громадянського суспільства

Розподіл відповідей на запитання "У діяльності яких інститутів громадянського суспільства ви брали участь за останні 12 місяців?"*

Розподіл відповідей на запитання "Чи відчуваєте ви, що можете особисто впливати на зміни в своїй громаді?"*

Майбутнє та сценарії

Що ми маємо:

1. Кількість молоді скорочується
2. Участь молоді на низькому рівні
3. Молодь зазнала суттєвої зміни способу життя, а тому відкрита до змін
4. Зміни можливі дві: інкапсуляція і пасифікація або радикальне включення в життя та оборону країни

Які є сценарії майбутнього:

1. Швидке чи повільне зникнення української державності і національної присутності на нинішніх українських територіях
2. Україна – це фронтирна земля, східна фортеця західного світу

Перед нами два стратегічні вибори:

1. Все залишити як є – нічого не робити
2. Обрати стратегію якості супроти кількості

Мета Програми

Створення можливостей для особистісної самореалізації молоді як стратегічної складової людського капіталу України, розвитку її життєстійкості та формування усвідомленої громадянської самоідентифікації

Конструктор: пріоритети та засоби

1

Розширення участі молоді у суспільному житті та зміцнення соціальної згуртованості

2

Сприяння самореалізації та економічній спроможності молоді

3

Розвиток стійкості, безпечного середовища та психоемоційного благополуччя молоді

Забезпечення розвитку суб'єктів молодіжної роботи як ключових учасників молодіжної роботи та створення нових інструментів цієї роботи через:

- забезпечення сталого інституційного розвитку суб'єктів молодіжної роботи з акцентом на зміцнення їх управлінської, стратегічної та кадрової спроможності
- сприяння функціонуванню та створенню нових молодіжних центрів і просторів, молодіжних рад, як безбар'єрних просторів для молоді
- забезпечення ефективності діяльності Всеукраїнського молодіжного центру та Українського молодіжного фонду
- підвищення програмної та проєктної спроможності суб'єктів молодіжної роботи реалізовувати ініціативи для розвитку компетентностей молоді через неформальну освіту, стажування, інші освітні можливості
- підготовку та підвищення компетентностей фахівців, які працюють з молоддю для ефективної роботи з різними категоріями молоді
- підвищення обізнаності молодіжних працівників щодо травма-інформованого підходу для підтримки молоді

Пріоритет 1. Розширення участі молоді у суспільному житті та зміцнення соціальної згуртованості

Напрями

1

Створення умов для участі молоді у суспільному житті, забезпечення її доступу до ухвалення рішень на національному, регіональному і місцевому рівнях

2

Формування у молоді ідентифікації себе як частини українського суспільства та сприяння соціальній інтеграції, адаптації і реінтеграції молоді

Шляхи реалізації

- забезпечення можливостей для реалізації молоддю права на участь у молодіжній політиці на всіх рівнях, доступу до ухвалення важливих суспільних рішень та вирішення питань місцевого значення
 - розвиток співпраці між молоддю та суб'єктами молодіжної роботи, обмін досвідом, реалізація спільних програм, участь у платформах взаємодії
 - створення нових можливостей для громадської, волонтерської діяльності, інших форм участі молоді; організація заходів з відновлення країни, зокрема в рамках програми "ВідНОВА:UA"
-
- підтримка ініціатив, які допомагають молоді глибше цікавитися українською мовою, культурою, ідентичністю; зміцнення соціальної згуртованості та формування усвідомлення приналежності до українського суспільства
 - покращення комунікації та інтеграція молоді з територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або ТОТ* до соціокультурного простору країни; розвиток міжкультурного діалогу через платформи взаємодії
 - підтримка ініціатив та проведення програм для соціалізації, адаптації, реінтеграції молоді та суб'єктів молодіжної роботи з територій, де ведуться (велися) бойові дії, ТОТ, з-поміж ВПО**, депортованих, примусово переміщених, корінних народів, нацменшин, молоді за кордоном

*Тимчасово окуповані російською федерацією території України

**Внутрішньо переміщені особи

Пріоритет 2. Сприяння самореалізації та економічній спроможності молоді

Напрями

1 Розвиток сучасних підходів до профорієнтації та формування компетентностей, необхідних для професійної самореалізації молоді

2 Розвиток цифрових компетентностей молоді через формальну і неформальну освіту для підвищення стійкості та безпеки в інформаційному середовищі

3 Формування культури підприємництва серед молодих жінок і чоловіків та заохочення їх до започаткування власної справи

4 Формування інноваційного потенціалу молоді через програми формальної та неформальної освіти, орієнтовані на креативну економіку та фундаментальні науки

Шляхи реалізації

- створення умов для усвідомленого вибору професії та розкриття потенціалу, розвиток конкурентних навичок через кар'єрне консультування, профорієнтацію та перекваліфікацію
- розширення професійних можливостей через формальну та неформальну освіту; впровадження ініціативи ЄС "Молодіжна гарантія"
- розвиток цифрової та медіаграмотності, базових знань з кібербезпеки та культури безпечної поведінки в онлайн-середовищі для протидії ворожому інформаційному впливу
- формування безпечного інформаційного середовища, що сприяє розвитку критичного мислення
- розвиток підприємницької спроможності молоді через лідерські компетентності; формування підприємливості, фінансової грамотності, здатності діяти в умовах невизначеності через освіту та менторство
- розвиток соціального, інноваційного підприємництва, платформ з обміну досвідом
- залучення молоді до креативних індустрій, інновацій, новітніх технологій, наукових спільнот, хабів і лабораторій; інтеграція STEM (STEAM)-освіти
- створення умов для реалізації інтелектуального потенціалу через залучення до фундаментальних та прикладних наук, освітньо-інноваційного середовища, що поєднує науку, бізнес, молодіжні ініціативи

Пріоритет 3. Розвиток стійкості, безпечного середовища та психоемоційного благополуччя молоді

Напрями

1 Забезпечення безпечного та інклюзивного середовища для всіх категорій молоді

2 Підтримка психічного та фізичного здоров'я молоді

3 Розвиток самозарадності та стійкості молоді

4 Психоемоційна підтримка підлітків, молоді та молодих сімей

Шляхи реалізації

- створення умов для безпечного та інклюзивного розвитку молоді без стигм, дискримінації, нетравматичної комунікації між цивільними та ветеранами
- розвиток нетерпимості до проявів насильства, запобігання соціально ризикованій поведінці та гендерно зумовленому насильству, розвиток гендерної компетентності фахівців, які працюють з молоддю
- підтримка психічного здоров'я через створення умов для збереження та відновлення емоційного благополуччя, турбота про фізичне здоров'я та подолання наслідків стресу і психотравм
- формування культури турботи про психічне та фізичне здоров'я, позитивного ставлення до звернення за психологічною допомогою
- впровадження онлайн-інструментів для самопомоги, профілактики вигорання
- формування у молоді культури самозарадності, управління ризиками, кризового планування та ухвалення рішень в умовах невизначеності
- доступ до психологічної допомоги та заходів для збереження відносин у молодих сім'ях, зокрема тих, які зіткнулися з викликами збройної агресії*
- створення сприятливого середовища для психологічного благополуччя підлітків, молоді 14-23 років, підвищення обізнаності батьків про особливості підліткового віку, емоційні потреби, способи підтримки

*Повномасштабна збройна агресія російської федерації проти України

Шляхи реалізації пріоритетів та напрямів. Інструменти

Обізнаність

Цифровізація молодіжної роботи, включаючи створення освітніх платформ та інструментів дистанційного інформування; забезпечення інформаційно-просвітницької роботи

Рівність можливостей

Забезпечення рівного доступу до змістовних можливостей для всієї молоді через реалізацію програм, проєктів, заходів з урахуванням усього різноманіття молоді

Інклюзивність

Розробка та реалізація програм для молоді орієнтується на всіх, включаючи групи з високим ризиком та малопредставлені групи

Узгодження

Подолання фрагментарності та дублювання заходів, які призводять до нерівномірної підтримки молоді, шляхом узгодження програм і заходів для молоді з потребами державної політики

Міжнародне співробітництво

Розвиток міжнародного молодіжного співробітництва, інтеграція молоді у світову та європейську спільноту, впровадження кращих міжнародних практик

Міжвідомча та міжсекторальна взаємодія

МІНІСТЕРСТВО
МОЛОДІ ТА СПОРТУ
УКРАЇНИ

Інституційна модель міжвідомчої та міжсекторальної взаємодії в межах пріоритетів та напрямків проєкту Концепції

EY | Shape the future with confidence

Інформація про компанію EY

EY є міжнародним лідером із аудиту, оподаткування, супроводу угод і консультування. Наші знання та якість послуг, які ми надаємо, сприяють зміцненню довіри і впевненості на ринках різних країн у всьому світі. Ми формуємо команду видатних лідерів, під чиїм управлінням наш колектив виконує взяті на себе зобов'язання. Таким чином, ми робимо суттєвий внесок у поліпшення ділового середовища в інтересах співробітників, клієнтів і суспільства в цілому.

Назва EY відноситься до глобальної організації та може відноситися до однієї чи декількох компаній, що входять до складу Ernst & Young Global Limited, кожна з яких є окремою юридичною особою. Ernst & Young Global Limited – юридична особа, створена відповідно до законодавства Великобританії, – є компанією, що обмежена відповідальністю її учасників і не надає послуг клієнтам.

Дізнайтеся більше на сайті: ey.com.

© 2025 ТОВ «Ернст енд Янг»

Усі права захищені.